

Бахчев Костянтин Вікторович
доцент кафедри
загальноправових дисциплін,
кандидат юридичних наук

Ковіненко Орина Олександрівна
студентка юридичного факультету

*(Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ)*

ДОВІРА ДО ПРЕДСТАВНИКІВ ЮРИДИЧНОЇ ПРОФЕСІЇ

Порушення законів працівниками юридичної галузі згодом призводить до повного правового колапсу в країні. Неправомірні дії правотворчих, правозастосовних та правоохоронних органів суттєво підривають авторитет всієї правової системи, ставлення громадян до правників в цілому. Наша робота присвячена виявленню факторів, пов'язаних зі зниженням відсотку довіри суспільства до представників юридичної професії. Запропоновано методи боротьби з нечепурністю в професії юриста та викоринення цього явища.

Працівникам юридичної сфери необхідна бездоганна репутація, для отримання і збереження якої потребується свідоме володіння знаннями про принципи та ідеали моралі. Це сприяє підвищенню авторитету права, зміцненню режиму законності та правопорядку.

Кожна службова діяльність базується на моральних аспектах, на основі яких виформовуються особливі моральні принципи, норми, цінності, якими визначається специфіка службової діяльності. Законом України «Про правила етичної поведінки» закріплено вимоги щодо обов'язкового дотримання правил етичної поведінки суб'єктами, на яких поширюється дія цього закону, а саме особами, уповноваженими на виконання функцій держави або місцевого самоврядування [1].

Юристам треба більше, ніж решті суспільства, вміти стримувати себе. Наприклад, судді повинні поводитися гідно і в приватному житті, бути такими ж стриманими та коректними, як, скажімо, в залі засідань. Відповідно до змісту Кодексу суддівської етики, суддя має докласти всіх зусиль, щоб серед розсудливих, законослухняних та поінформованих людей мати непогачну репутацію [2]. Проте зазначене стосується не лише суддів, а і всіх інших практичних діячів у галузі права, які повинні розуміти, що їх завжди сприйматимуть, перш за все, як осіб, що мають відповідні високі спеціальні статуси, а не як пересічних громадян держави. Припустимо, якщо раптом поліція затримає прокурора, що перебуває за кермом у нетверезому стані, під діями алкогольних чи наркотичних препаратів, тоді цей випадок зганьбує не тільки кар'єру цього прокурора, але й всіх його колег, і за моральним обов'язком, він змушений буде визнати свою страшну помилку, ігнорування принципу доброчесності, зразковості поведінки та дисциплінованості, зазначеному у статті 16 Кодексу професійної етики та поведінки прокурорів, та добровільно піти з посади [3].

Юрист, знаходячись на державній службі, неминуче має приймати рішення, здатні змінити долі людей: слідчий під наглядом суду розглядає питання утримання під вартою обвинуваченого, прокурор виносить вирок, пред'являє позовну заяву в інтересах держави, визнання якої може тягнути за собою будь-які втрати відповідача. За свої помилки, упущення, недогляди правник мусить нести досить сурову відповідальність [4].

Потрібно особливо брати до уваги скоєння злочинів юридичними особами, справедливий призначення покарання цим особам є запорукою зміцнення верховенства права і запобігання вчиненню нових порушень працівниками юридичної сфери. У разі забруднення «честі мундира», посвідчення юриста повинно бути не успішним порятунком і шляхом до безкарності, а навпаки, обтяжувальною обставиною. Таким явищам, як відповідальність та покарання, завжди треба бути поруч із владою, тому що влада приваблює багатьох, однак, спираючись на базовий людський фактор і кількісні дослідження психологів, будь-яка влада без відповідальності й покарання в змозі перетворити людину на злочинця [5]. Люди не повинні боятися мати справи з поліцією. Суспільство з юристами мають діяти спільно та чути один одного. Бути у вищих ешелонах влади заслуговують чесні, порядні люди, які хочуть жити у правовій державі, де по-справжньому діють закони.

Доки ми не почнемо вести серйозну боротьбу з допущенням на роботу в патрульну поліцію таких персонажів, які дозволяють собі затримувати беззахисних підлітків і невинних громадян, з існу-

ванням в нашій країні таких робітників ДАІ, які складають штрафи собі до кишень, чи суддів, що, нехтуючи обов'язком діяти в рамках закону, використовують його неналежним чином, аби тільки розібратися з особистими матеріальними проблемами й скоріше закрити судову справу, наша держава має загрозу схожості на піратство на узбережжі Сомалі, з чим вже миритися не можна.

При реформуванні системи органів юстиції, вважаємо, серед населення добре проводити акції довіри. Для прикладу, поліціанти можуть приїжджати до дитячих садків або шкіл та спілкуватися з дітьми, розповідаючи про правила дорожнього руху, про те, як захистити себе в небезпечних ситуаціях тощо. Тоді у кожного громадянина держави з самого дитинства буде виховуватись повага до органів поліції, відчуття захисту, впевненість, що людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпека визнаються в Україні найвищою соціальною цінністю [6].

Отже, Україна – європейська держава, нам необхідно відповідати цьому статусу. Ми визначили: покарання – запорука запобігання всім діям, які загрожують правопорядку, стабільності та спокою в громадянському суспільстві.

1. Про правила етичної поведінки: Закон України від 17.05.2012 р. № 4722-VI. *Відомості Верховної Ради України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4722-17/ed20150426#Text>.

2. Рішення «Про затвердження Кодексу суддівської етики» від 22.02.2013 р. *Відомості Верховної Ради України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/n0001415-13#Text>.

3. Кодекс професійної етики та поведінки прокурорів від 24.04.2017 р. *Відомості Верховної Ради України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/n0001900-17#Text>.

4. Професія юриста: Ратнівська районна держ. адміністрація / веб-сайт. URL: <http://ratadmin.gov.ua/upravlinnia-iustytii-informuie/item/622-profesiya-yurysta>.

5. Данилюк А. Прагнення до влади як одна з характерних форм вияву людської агресивності: аналітично-інформаційний журнал «Схід». Київ: 2006. с. 1-17.

6. Конституція України від 28 червня 1996 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. №30. Ст.141.

Задаля Дмитро Костянтинович
доцент кафедри
загальноправових дисциплін,
кандидат юридичних наук

Шеремет Анна Володимирівна
студентка юридичного факультету

*(Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ)*

ІСТОРИЧНІ ДЖЕРЕЛА ДЕОНТОЛОГІЇ ЯК НАУКИ І НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Термін «деонтологія» походить з грецької і означає науку, якою вона повинна бути. Цей термін іноді використовують для позначення етичної частини вивчення людських проблем, обсягу (яким він повинен бути), різних моральних вимог людського життя та взаємозв'язку між ними. Деонтологія – вчення про мораль і моральні проблеми. Цей термін був введений утилітарним філософом І. Бентамом, щоб вказати, що моральна теорія – це моральна наука. Деонтологія відображає поточні та майбутні внутрішні процеси. Для неї дуже важливі майбутні ідеї, дії, необхідна і доречна робота. Для останніх найбільшою рисою є внутрішнє ставлення людей до дійсності, що відображається на обов'язках юристів: спілкуванні, прийнятті рішень, розумінні явищ тощо. Обов'язок – це поняття ширше, ніж усі інші поняття, оскільки основним поняттям тут є внутрішній процес-думка, а не дія. З точки зору почуття відповідальності, його ступінь відповідає певним особистим нормам, що характеризуються високою якістю.

Якщо І. Бентам використовував термін «деонтологія» для позначення загальної моральної доктрини, то пізніше деонтологію почали відрізняти від моральних цінностей загалом. Тож, деонтологія формується відповідно до вимог суспільної моралі і є специфічною системою знань про належне [1].

Відповідні та питання знаходять свої форми у різних формах, що складають основу наукового предмета, і ґрунтуються на конкретних нормах, принципах поведінки, моральному чи соціальному